

Een klap voor de machtsstrategie

Amos Gvirtz

Vijftig jaar na de verrassing van de Jom Kippoeroorlog van 1973 werd Israël opnieuw verrast. Massa's strijders uit de Gazastrook infiltrerden in Israëlische legerbases en burgergemeenschappen in de buurt van de grens met Gaza en begingen gruwelijke misdaden, waarbij ongekende aantallen Israëlische burgers werden gedood, verminkt en ontvoerd. Opnieuw heeft het fundamentele veiligheidsconcept van Israël - dat uitsluitend gebaseerd is op zijn militaire superioriteit ten opzichte van zijn vijanden - een verpletterende klap gekregen.

In de jaren na de overweldigende overwinning in de oorlog van 1967 weigerden de Israëlische regeringen openlijke en geheime vredesvoorstellen van de Egyptenaren. Wij in het Israëlische vredeskamp waren een onbeduidende stem in onze eis om alle bezette gebieden terug te geven in ruil voor vrede. De regering beweerde dat onze militaire superioriteit dusdanig was dat noch de Egyptenaren noch de Syriërs een algehele oorlog zouden durven beginnen. De verrassing en de kosten waren verschrikkelijk!

Pas na het trauma van de oorlog van 1973 en de Amerikaanse druk stemde de Israëlische regering ermee in om de weg van vrede met Egypte in te slaan (met overweldigende steun van het publiek) en stemde ermee in om al het op Egypte veroverde grondgebied terug te geven. Als gevolg hiervan werd de existentiële veiligheidsdreiging vanuit Egypte aanzienlijk verminderd.

Dit gebeurde niet aan het Palestijnse front. Hier was er geen echte druk op Israël om bezet gebied terug te geven. Er was wel druk om vredesonderhandelingen aan te gaan, waarbij het altijd mogelijk is om eisen te stellen waarvan je weet dat de andere partij ze niet kan accepteren en vervolgens hen de schuld te geven van het mislukken van de onderhandelingen. Het verschil in militaire macht tussen Israël en de Palestijnen - die noch een staat noch een leger hebben - is zo groot dat het Israëlische leiderschap niet eens de moeite nam om het ongekende vredesinitiatief van de Arabische Liga uit 2002 serieus te overwegen, waarbij in ruil voor een einde aan de bezetting en een overeengekomen oplossing voor het vluchtelingenprobleem, alle Arabische staten Israël zouden erkennen en er vrede mee zouden sluiten - een verzekering van Israëls existentiële veiligheid!

Omdat Israëlische regeringen liever vertrouwden op militaire superioriteit en hun beleid van territoriale expansie voortzetten dan onze existentiële veiligheid te verzekeren, vonden ze een andere manier om geaccepteerd te worden door een deel van de Arabische wereld. Ze maakten van het secundaire conflict tussen Iran en Israël (dat gescheiden wordt door twee staten, Irak en Syrië) het primaire conflict. In ruil voor Israëlische hulp bij het voorkomen van het gevaar van (sjiitische) Iraanse expansie ten koste van hen, hebben sommige soennitische Arabische landen normalisatieovereenkomsten met Israël getekend, waardoor de druk op Israël is afgenomen met betrekking tot de bezetting van Palestijns land en de Syrische Golanhoogte.

Israëlische leiders noemen de normalisatieakkoorden vredesakkoorden. Dit is bedrog. Vredesakkoorden beëindigen een staat van oorlog tussen de partijen, terwijl de normalisatieakkoorden afhankelijk zijn van Israël dat een actieve staat van oorlog met Iran handhaaft! Dit blijkt uit de voortdurende anonieme aanvallen op Iraanse militaire doelen in Syrië. Dit alles is om de veiligheid van echte vrede te vermijden en het beleid van territoriale expansie voort te zetten ten koste van Palestijnen en Syriërs.

De huidige heersende regering in Israël, waar messiaanse fanatici deel van uitmaken, verzet zich tegen elk compromis met de Palestijnen en de Syriërs. Dit is een regering die de eenzijdige oorlog van het leger en de kolonisten tegen de weerloze Palestijnse bevolking op de Westelijke

Jordaanoever en in Oost-Jeruzalem heeft versneld. Dit is een regering die de status-quo op de Tempelberg ondermijnt. Er zijn elementen binnen de regering die de moskeeën op de Tempelberg willen afbreken en er de Derde Tempel voor Joden voor in de plaats willen bouwen. Als dat zou gebeuren, zou dat leiden tot een wereldoorlog tussen de moslimwereld en de Joodse wereld. Ze brengen niet alleen Israël in gevaar, maar de hele Joodse wereld. Ze kunnen een moslim antisemitisme veroorzaken dat het christelijke antisemitisme in de schaduw stelt.

De minachting voor de Palestijnse macht in Gaza leidde tot het overbrengen van militaire troepen vanaf de grens met Gaza om de eenzijdige oorlog van Israël tegen de Palestijnen op de Westelijke Jordaanoever te versterken.

Zoals de verrassingsaanval door Egyptische en Syrische legers in oktober 1973, heeft de recente verrassingsaanval door Hamas en de Islamitische Jihad een verpletterende klap toegebracht aan het Israëlische veiligheidsconcept. Op dit moment overschaduwden wraakgevoelens aan Israëlische zijde het vermogen om serieus strategisch te denken. Het is te hopen dat met het staken van de gevechten en de daaropvolgende periode van zelfonderzoek, Israël zal beginnen te luisteren naar het Israëlische vredeskamp, dat een verandering in strategie eist en begrijpt dat vrede essentieel is voor ons vermogen om te overleven in het Midden-Oosten.